Bild: SF Studios

Nelly Rapp - Monsteragent

I Nelly Rapp - Monsteragent får vi följa en modig ung tjej som varken skräms av vampyrer, spöken eller läskiga gamla hus. Under höstlovet besöker hon sin morbror Hannibal och hamnar till sin förtjusning mitt i ett sällskap av monsteragenter. Medan de vuxna monsteragenterna drivs till att försöka fånga och omvandla alla monster till ”vanliga medborgare” blir Nelly Rapp deras vän. Vänskap kan ju växa fram oavsett hur man ser ut och är.

EN FILMHANDLEDNING FRÅN SVENSKA FILMINSTITUTET
Rekommenderad för årskurs 2 - 5

Svenska Filminstitutet

Om filmhandledningen

Film är ett spännande och mångfacetterat pedagogiskt verktyg där våra handledningar är till för att vägleda dig som lärare. Åldersrekommendationen, som här sträcker sig från åk 2 till åk 5 är just en rekommendation. Man väljer själv om man vill ta upp ett eller flera teman ur frågeställningarna och/ eller om man kan viga lite mer tid till fördjupning och närstudier av själva filmmediet. Du känner dina elever bäst och vet vad som kan vara relevant och intressant just för dem. Filmen är barntillåten. Med den här handledningen kan man även använda klipp ifrån filmen för att ha ett tydligare underlag och stöd för minnet

Innan och efter filmen

Läs gärna en av böckerna om Nelly Rapp. Titta på illustrationerna och läs något kapitel högt. Prata kring fenomenet att göra film av en litterär förlaga och nämn några exempel (Harry Potter, Pippi Långstrump eller andra). Låt eleverna nämna exempel de själva känner till. Diskutera vad som skiljer film från litteratur. Låt eleverna reflektera kring varför de tror att vissa böcker blir filmatiserade.

• Titta på filmens trailer tillsammans innan ni ser filmen.

• Inled diskussionen efter filmen med att jämföra känslan ni fick av trailern med den ni fick av filmen i sin helhet. Kändes exempelvis trailern läskigare än filmen?

Filmen och läroplanen

Film är ett utmärkt medium för skolans uppdrag att ”främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse”. Genom att diskutera teman som vänskap, utanförskap och konflikter i en berättelse kan vi belysa och reflektera kring de olika karaktärernas känslor och tankar. Att tolka en berättelse som kombinerar rörlig bild och ljud ingår i det centrala innehållet i svenska för både låg- och mellanstadiet.

Handling

Nelly Rapp är 11 år gammal och lyckas inte riktigt smälta in bland sina skolkamrater. Filmen börjar när det precis ska bli höstlov. Nelly och hunden London ska tillbringa lovet hos morbror Hannibal som bor i ett stort gammalt hus tillsammans med Lena-Sleva. Nellys pappa kör dem dit och blir genast skeptisk till att lämna henne ensam i huset med Hannibal och Lena-Sleva då allt minst sagt verkar lite udda. Nelly blir dock stormförtjust, både i husets alla mystiska hörn och i Hannibal och Lena-Sleva. Under första natten i huset upptäcker Nelly något märkligt. Hon ser Hannibal komma körande i en bil med en tillfångatagen varelse. Hon smyger efter dem när de går ner i källaren och ser att det är en vampyr som de har fångat. Vampyren är fast i en bur. Nästa morgon ska hennes pappa motvilligt åka därifrån. Nelly, som fått mersmak för husets mysterium, övertygar honom om att allt kommer att gå bra.

Så småningom får Nelly veta vad det är som egentligen

Bild: SF Studios

Klipp 1
Källa: SF Studios

pågår i huset. Lena-Sleva berättar för henne att de är monsteragenter och fångar monster som beter sig illa, vilket ofta beror på att de mår dåligt. Vampyren som de hade fångat blev exempelvis utsläppt efter att hans blodvärden förbättrats och han blivit lugn igen. Nelly får även veta att hennes mamma också var en monsteragent. Själv har hon alltid trott att hennes mamma var bibliotekarie och att hon dog i en trafikolycka men sanningen visar sig vara att hon försvann i samband med ett monsteragentuppdrag.

Det hålls en samling för monsteragenter i huset. Den excentriske ledaren Vincent håller mötet och beklagar sig över att deras gamla metoder inte fungerar längre. Han introducerar sin nya vision, ett centrum för att omvandla monster till ”respektabla medborgare”, dock med högst tvivelaktiga metoder.

I nästa scen får hunden London upp vittring på något och springer iväg in i en skog. Nelly följer efter och ropar åt honom att stanna. Men London springer allt längre och stannar inte förrän de kommer fram till ett gammalt nedgånget hus. Inne i huset hittar de en plåt med nybakade kakor. Till sin förskräckelse upptäcker Nelly att det bor någon i huset. Denna någon visar sig vara en så kallad frankensteinare, ett monster bestående av delar ifrån olika döda människors kroppar. När hon återvänder för att försöka fånga monstret blir hon istället jagad av en varulv, ramlar och tuppar av. När hon vaknar upp ligger hon i en säng och blir omsorgsfullt omhändertagen av frankensteinaren, som visar sig heta Roberta. De blir vänner. Roberta berättar om hur hon skapades av sin mamma för mer än hundra år sedan och att hon har levt ensam sedan mamman dog. Hon berättar att hon har ett konditorhjärta och när en dröm om att kunna arbeta som det. Nelly hjälper henne att uppfylla drömmen och de bjuder in alla monster, spöken och vampyrer att komma till huset som de tänker omvandla till ett café. Problemet är att monsteragenterna, under ledning av Vincent, också får reda på att det finns en massa monster i huset. Samtidigt som monsteragenterna gör sig redo att attackera huset inser Nelly att hon har utsatt sina nya vänner för fara och inleder en räddningsaktion. Efter en hisnande biljakt, där Nelly fritar den infångade Roberta som i tumultet räddar livet på Vincent, inser monsteragenterna sitt misstag. Normaliserandet av monstren övergår åter till en samexistens där Roberta får möjlighet att starta sitt café där alla är välkomna.

Filmens form och innehåll

Monster, vampyrer och spöken

Titta på klipp 1.

Monster, spöken och vampyrer har länge varit ett tema som fascinerat inom litteratur och film. År 1818 (för mer än 200 år sedan) skrev den engelska författaren Mary Shelley skräckromanen "Frankenstein" som handlade om en varelse ihopsatt av kroppsdelar från döda människor som får liv genom ett experiment. De första skräckfilmerna gjordes redan i början av 1900-talet och var svartvita stumfilmer. Den troligtvis första vampyrfilmen, *Nosferatu* av F.W Murnau (1922), gjordes ungefär 100 år före N*elly Rapp - Monsteragent*.

• Varför tror ni att så många gillar att läsa eller titta på läskiga historier om monster och liknande?

• Vad händer när man ser en läskig film? Hur känns det i kroppen?

• Tyckte ni att *Nelly Rapp* var läskig någon gång? Vad var

Klipp 2
Källa: SF Studios

det för läskigt just med den scenen?
• Vad använder filmen för ”knep” när den ska skildra en läskig eller spännande scen? Hur skapas exempelvis en läskig stämning med hjälp av ljud och bild? Vad använder Nelly för effekter i sin föreställning? (se klipp).

• Hur får man en skådespelare att se ut som en vampyr eller en ”frankensteinare”? Har ni själva klätt ut er till något läskigt någon gång? Blev andra rädda för er då?

• Filmen hade premiär under höstlovet. Varför tror ni att den hade premiär just då?

• Skriv en recension av filmen. Berätta vad den handlade om och ifall ni tyckte den var spännande, rolig etc. Vilken eller vilka scener var mest spännande? Redovisa för klassen.

Annorlunda vs normala

Titta på klipp 2.
Ledaren för monsteragenterna Vincent (Björn Gustavsson) har skapat ett centrum där tillfångatagna monster kan genomgå ett omvandlingsprogram och bli ”så mänskliga det går”. I reklamfilmen för centret får vi se vampyrer med nedslipade tänder och leende zombies. Senare får vi dock veta att omvandlingsprogrammet inte är så lyckat, utan snarare verkar skada monstren. Detta verkar Vincent inte alls bry sig om.

• Vad får vi veta om Vincent och hans barndom?

• Varför tror ni att han vill fånga och omvandla alla monster?

• Hur verkar monstren vara? Elaka, lömska, snälla eller något annat?

• Vad tycker ni om att Vincent vill omvandla alla monster till ”normala” människor?

• Även monsteragenterna är hemliga och måste ha ”vanliga” jobb som täckmantel. Vem bestämmer vad som är annorlunda och vad som är normalt?

Under Nellys första natt i huset ser hon att Hannibal har fångat en vampyr och låst in honom i en bur i källaren. Lena-Sleva berättar att vampyren har betett sig illa eftersom den är undernärd. Den kommer att bli utsläppt igen när den har fått tillräckligt med näring så att den kan bete sig bra igen.

• Vad är skillnaden på Lena-Slevas och Vincents behandling av monstren?

• När Nelly läser om frankensteinare i en bok som hon hittar i husets källare står det att dessa saknar koppling mellan hjärta och hjärna och att de kan vara hänsynslösa. Stämmer den beskrivningen på Roberta tycker ni?

• Låtsas att ni är något av monstren i filmen. Skriv en dagboksanteckning om hur det känns att vara monster och jagad av agenterna. Ni kan också välja att vara Roberta och skriva en dagboksanteckning om hennes dröm att bli konditor. Rita en bild till texten.

Familj och vänskap

Filmen börjar under en skolavslutning inför höstlovet. Nelly har gjort en teaterföreställning som hon uppträder med för skolan alldeles själv. Den handlar om monster och spänning och Nelly spelar upp den med stor inlevelse. Ingen i publiken verkar dock särskilt imponerad av hennes föreställning.

• Vad tror ni att Nelly känner före och efter att hon har upprätt för skolkamraterna?

Klipp 3
Källa: SF Studios

• Har Nelly några kompisar i klassen?

• Vad säger hennes pappa till henne som tröst?

• Hur verkar Nelly trivas när hon kommer till det stora huset?

Nelly får veta att hennes mor var monsteragent och att hon försvann under ett uppdrag och inte, som hon själv alltid fått höra, att hennes mamma dog i en trafikolycka.

• Hur reagerar Nelly när hon får höra om sin mamma?

• Verkar Nelly någonsin vara rädd för monstren?

Roberta är en ”frankensteinare” som skapades för mer än hundra år sedan. Sedan hennes skapare och mamma åldrats och gått bort lever Roberta kvar ensam, utan att åldras.

• Varför tror ni att Nelly och Roberta blir vänner?'

Titta på klipp 3.
I klippet har Roberta blivit tillfångatagen av monster-agenter och är inlåst i bakluckan av en skåpbil. Nelly kapar bilen och försöker att rädda henne. Roberta är så upprörd att hon bryter upp dörren och riktar ut sin vrede mot ledaren Vincent.

• Vad tror ni att Roberta känner i den stunden? Vad känner Nelly?

• Vilken typ av musik är det i klippet? Förändras den under scenens gång? På vilket sätt?

• Vad säger Vincent för att försöka lugna Roberta? Vad säger Nelly till henne?

• Hur slutar filmen *Nelly Rapp – Monsteragent*? Är det ett lyckligt slut? Motivera era svar.

• Diskutera Nellys och Robertas likheter och olikheter. Skriv exempelvis upp båda namnen på tavlan och stapla upp deras olika egenskaper och karaktärsdrag. Vad skiljer dem åt? Vad har de gemensamt? Diskutera kring vilka egenskaper som är viktiga för vänskap.

TIPS PÅ FÖRDJUPNING

Läs

En kort och enkel genomgång om temat skräck inom fiktion finns här: "En introduktion till skräcklitteratur"

"Skräck som fiktion och underhållning" av Yvonne Leffler, Studentlitteratur, 2001.

"Skräck: elva rysare för mellanstadiet", redaktör: Olivia Demant, Rabén & Sjögren, 2017.

Se

Trailer för *Nelly Rapp - Monsteragent* och kort intervju med regissör Amanda Adolfsson och manusförfattare Sofie Forsman, samt videohälsning med huvudrollsskådespelarna Matilda Gross (Nelly Rapp) och Lily Wahlsteen (Roberta) från Filminstitutets presentation av filmen.

Nosferatu (regi: FW Murnau, Tyskland, 1922 (obs! ej barnfilm)

*Harry Potter och de vises sten (*regi: Chris Columbus, USA, 2001)

Spirited away (regi: Hayao Miyazaki, Japan, 2001)
Läs filmens handledning.

Coco (regi: Lee Unkrich, Adrian Molina, USA, 2017)

Rum 213 (regi: Emelie Lindblom, Sverige, 2017)
Läs filmens handledning.

PRODUKTIONSINFO

Sverige, 2020
Regi: Amanda Adolfsson
Manusförfattare: Sofie Forsman
Medverkande: Matilda Gross, Johan Rheborg, Marianne Mörck, Björn Gustafsson, Lily Wahlsteen, med flera
Producent: Jon Nohrstedt och Niklas Larsson på SF Studios i samproduktion med Film i Väst och Sveriges Television AB, med stöd av Svenska Filminstitutet och Nordisk Film och TV Fond
Svenskt premiärdatum: 2020-10-23
Distributör: SF Studios

Längd: 1 h och 33 min
Censur: Från 11 år

REDAKTION

Redaktion:
Text: Nicole Wallenrodhe
Redaktör: Anna Håkansson
Svenska Filminstitutet, mars 2021

KONTAKT

filmiskolan@filminstitutet.se
filminstitutet.se/filmpedagogik

Observera
Filminstitutet kan inte garantera att filmen finns i distribution sedan den har slutat visas på ordinarie biografrepertoar.

Här kan ni lära er mer om hur en hittar och bokar film för visningar i lärande sammanhang.
filminstitutet.se/skolbio